Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2015-01-21

LS 1412-1466

Landstingsstyrelsen

Månadsrapport per november 2014 för Stockholms läns landsting

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per november 2014, Stockholms läns landsting.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att godkänna månadsrapporten per november 2014.

Landstingsrådsberedningens motivering

Under alliansens ledarskap har landstinget visat överskott i ekonomin sju år i rad. Prognosen i oktoberrapporten pekar fortsatt mot ett överskott på 50 miljoner kronor för 2014. Dock visar flera av landstingets verksamheter, framförallt inom hälso- och sjukvården, en hög kostnadsutveckling.

För att skapa bättre förutsättningar för att bryta den höga kostnadsutvecklingen har landstingsfullmäktige i budget för 2015 fattat beslut om en politisk organisation som ökar förutsättningarna för en aktiv styrning. Detta stärker möjligheterna till åtgärder för att fortsatt kunna hålla ordning och reda i ekonomin över tid.

Periodens investeringsvolym uppgår till 12 659 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 77 procent. Investeringsprognosen för året har reviderats upp med 256 miljoner kronor och uppgår till 15 099 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 8 januari 2015
Månadsrapport per november 2014, Stockholms läns landsting

Torbjörn Rosdahl

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
SLL Ekonomi och finans
SLL Ekonomi

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2015-01-08

LS 1412-1466

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2015 -01- 09
Dnr LS 1412-1466
Rotel I

Månadsrapport per november 2014 för Stockholms läns landsting

Ärendebeskrivning

Månadsrapport per november 2014, Stockholms läns landsting.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 8 januari 2015
Månadsrapport per november 2014, Stockholms läns landsting

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna månadsrapporten per november 2014.

Förvaltningens förslag och motivering

Resultatet för perioden uppgår till 1 265 miljoner kronor. Resultatprognosen för 2014 uppgår till 50 miljoner kronor. För att bryta den höga kostnadsutveckling och klara en ekonomi i balans över tid krävs ytterligare åtgärder och att effektiviseringar planeras och genomförs.

Landstingsfullmäktige har fastställt en politisk organisation för den inledda mandatperioden som ökar förutsättningarna för en aktiv styrning. En motsvarande förändring för att skapa ökad tydlighet sker i tjänstemannaorganisationen. Landstingets expansion inom hälso- och sjukvården liksom kollektivtrafiken ska ske inom de ekonomiska ramar som den fastställda budgeten anger.

Periodens investeringsvolym uppgår till 12 659 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 77 procent. Investeringsprognosen för året har reviderats upp och uppgår till 15 099 miljoner kronor, vilket understiger årets budget på 16 455 miljoner kronor.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Inga ytterligare ekonomiska konsekvenser av beslutet.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Gunnel Forsberg
Ekonomidirektör

Månadsrapport NOVEMBER 2014

Inledning

I Stockholmsregionen bor en femtedel av Sveriges befolkning och antalet invånare i länet beräknas fortsätta att öka med 35 000-40 000 personer årligen. Det är landstingets uppgift att se till att invånarna i det växande länet får tillgång till en väl fungerande hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

För att klara detta krävs en god ekonomisk hushållning och beredskap inför framtiden. Detta skapas bland annat genom en ekonomi i balans, vilket är ett av landstingets övergripande mål. För att stödja detta krävs en kontrollerad kostnadsutveckling inom verksamheterna samt att möjligheter till effektiviseringar tillvaratas, planeras och genomförs. Den nuvarande höga kostnadsutvecklingstakten ställer krav på fortsatt aktiva åtgärder.

Perioden januari – november i korthet

- Resultatet för perioden uppgår till 1 265 miljoner kronor. En minskning från föregående månad med 12 miljoner kronor.
- Resultatprognosen för 2014 uppgår fortsatt till 50 miljoner kronor.
- Periodens totala intäkter uppgår till 75 518 miljoner kronor. Periodens totala kostnader uppgår till 74 252 miljoner kronor.
- Flera av landstingets verksamheter, framförallt inom hälso- och sjukvården, visar en fortsatt hög kostnadsutveckling. Verksamhetens kostnader för perioden visar en ökning på 5,9 procent i jämförelse med föregående år. Prognostiserad kostnadsökning uppgår till 6.6 procent.
- Periodens investeringsvolym uppgår till 12 659 miljoner kronor vilket motsvarar en upparbetningsgrad i jämförelse med budget på 77 procent. Investeringsprognosen för året har reviderats upp med 256 miljoner kronor och uppgår till 15 099 miljoner kronor. Årets budget uppgår till 16 455 miljoner kronor.

Omvärld

Den svenska ekonomin har under det senaste året varit svagare än beräknat. Dock förbättras konjunkturen som helhet framförallt driven av en god tillväxt i hushållens konsumtion och bostadsinvesteringar. Som helhet går återhämtningen i den svenska ekonomin emellertid trögt. Under det tredje kvartalet 2014 ökade BNP endast med 0,3 procent och arbetslösheten ligger kvar på nivåer strax under 8 procent.

Sverige är en liten, starkt utlandsberoende ekonomi och konjunkturförändringen i omvärlden påverkar den svenska ekonomin. Konjunkturen i omvärlden förbättras långsamt men skillnaden mellan olika regioner är alltjämt stor. Konjunkturutsikterna för USA och Storbritannien är goda medan återhämtningen i euroområdet är fortsatt dämpad. Prognoserna för inflationen i omvärlden är låga och påverkas av det kraftigt fallande oljepriset. Flera av världens centralbanker väntas föra en mycket expansiv penningpolitik ytterligare en tid.

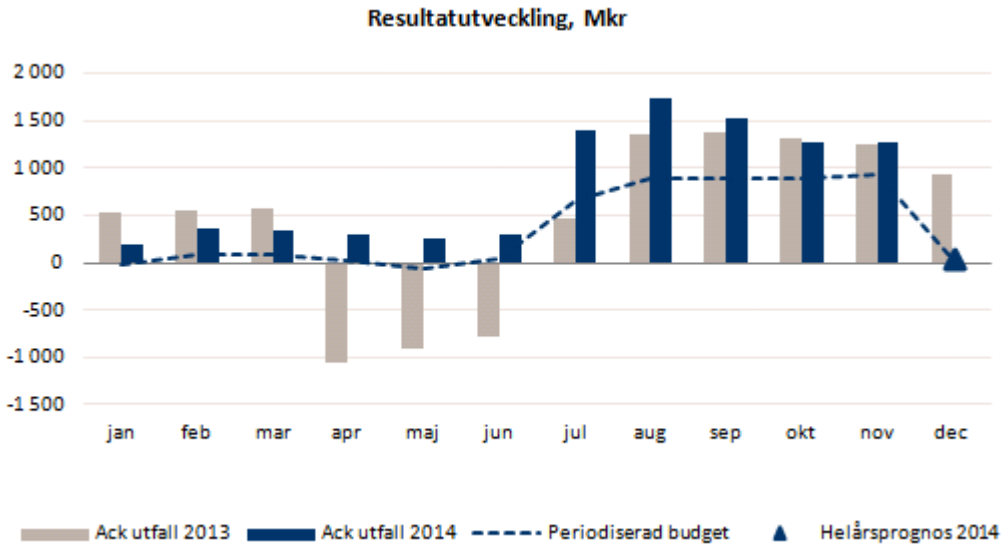
Mot bakgrund av Sveriges fortsatt mycket låga inflation beslutade Riksbanken den 16 december att styrräntan behöver vara kvar på noll procent för att bidra till att den låga inflationen ska stiga mot inflationsmålet på två procent. Riksbanken reviderade i december även ned räntebanan påtagligt och aviserade att höjningar av räntan bedöms bli aktuell först under andra halvåret 2016.

Låg inflation och därmed låga marknadsräntor är gynnsamma för Stockholms läns landsting som befinner sig i en fas med stora långsiktiga investeringar i hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Men landstinget är också beroende av att ekonomin i sin helhet växer.

Resultat

Resultatet per november uppgår till 1 265 (1 244)[1] miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor högre än föregående år. I föregående års utfall ingår jämförelsestörande kostnader netto med 1 035 miljoner kronor. Kostnadsutvecklingen under året fortsätter att överstiga intäktsutvecklingen.

Prognostiserat resultat för 2014 uppgår fortsatt till 50 miljoner kronor, vilket är i nivå med årets budget på 52 miljoner kronor.

Verksamhetens kostnader per november har ökat med 5,9 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2014 prognostiseras kostnaderna öka med 6,6 procent i jämförelse med föregående år, en ökning från föregående månad med 0,1 procent och med 1,3 procent i jämförelse med budget. Det är framförallt bemanningskostnader[2] samt kostnader för köpt hälso- och sjukvård som ökar.

Verksamhetens nettokostnader[3] per sista november har ökat med 7,3 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Årets prognostiserade nettokostnadsökning är 8,6 procent i jämförelse med föregående år.

Det samlade resultatet för Stockholms läns landstings sex akutsjukhus uppgår per den sista november till -585 miljoner kronor. En försämring från förgående månad med 35 miljoner kronor. Resultatet är 700 miljoner kronor lägre än det bud-

[1] Siffror inom parantes avser motsvarande period föregående år om inte annat anges.
[2] Personalkostnader och kostnader för inhyrd personal.
[3] Nettokostnaderna avser verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningskostnader

geterade resultatet för perioden. Prognosen för 2014 uppgår till -821 miljoner kronor i jämförelse med ett fastställt resultatkrav på 51 miljoner kronor.

Inom respektive akutsjukhus planeras och genomförs, i dialog med landstingets ledning, en rad åtgärder för att reducera kostnaderna samt att stärka intäkterna. De åtgärdsprogram som genomförs ger effekt men når inte uppsatta mål under året. Orsakerna till avvikelsen är flera och varierar mellan sjukhusen. Framförallt ökar bemanningskostnaderna mer än budgeterat. Produktionen har inte kunnat upprätthållas och omställningarna i takt med utveckling av öppna vårdformer, som introduktionen av nya vårdvalsområden, tar längre tid än planerat.

Landstingsdirektören initierade i september ett arbete med en fördjupad analys av akutsjukhusens ekonomiska läge och kostnadsutveckling.

Resultaträkning Mkr	Utfall 2014 jan-nov	Utfall 2013 jan-nov	Prognos 2014	Budget 2014	Avvikelse Prognos - budget	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	**16 768**	**16 555**	**18 607**	**17 840**	**767**	**18 406**
Bemanningskostnader	-25 095	-23 578	-27 729	-27 317	-412	-25 911
Köpt hälso- och sjukvård, tandvård	-15 407	-14 389	-17 152	-16 649	-503	-15 790
Köpt trafik	-11 573	-11 059	-12 565	-12 600	36	-12 083
Övriga kostnader	-18 281	-17 111	-20 622	-20 149	-473	348
Verksamhetens kostnader	**-70 020**	**-66 138**	**-77 704**	**-76 716**	**-989**	**-72 872**
Avskrivningar	-3 440	-3 256	-3 961	-3 717	-244	-3 590
Verksamhetens nettokostnader	**-56 693**	**-52 839**	**-63 059**	**-62 593**	**-466**	**-58 055**
Skatteintäkter	54 846	52 933	59 832	59 986	-154	57 699
Generella statsbidrag	4 196	4 254	4 578	4 676	-98	4 624
Utjämningssystemet	-292	-477	-319	-806	487	-521
Summa samlade skatteintäkter	**58 750**	**56 710**	**64 091**	**63 856**	**235**	**61 802**
Finansiella intäkter	112	77	120	57	63	704
Finansiella kostnader	-903	-2 704	-1 102	-1 268	166	-3 517
Finansnetto	**-792**	**-2 627**	**-982**	**-1 211**	**229**	**-2 813**
Resultat	**1 265**	**1 244**	**50**	**52**	**-2**	**934**

Intäkter

Periodens totala intäkter[4] uppgår till 75 518 (73 265) miljoner kronor, vilket är 2,6 procent högre än för motsvarande period föregående år.

Verksamhetens intäkter per sista november uppgår till 16 768 (16 555) miljoner kronor, vilket är 1,3 procent högre än för motsvarande period föregående år. Prognosen för verksamhetens intäkter uppgår till 18 607 miljoner kronor vilket är 1,1 procent högre än 2013 och 4,3 procent högre än årets budget.

[4] Totala intäkter avser summan av verksamhetens intäkter och samlade skatteintäkter

Inom trafikområdet uppgår periodens resenärsintäkter till 6 377 (6 118) miljoner kronor vilket är 4,2 procent högre i jämförelse med föregående år. Prognosen för resenärsintäkter uppgår fortsatt till 6 981 miljoner kronor vilket är 4,4 procent, högre än 2013. Trafikintäkterna står för drygt 38,0 procent av verksamhetens intäkter.

Specialdestinerade statliga bidrag inom hälso- och sjukvården uppgår till 1 245 (937) miljoner kronor för perioden och har ökat med 32,9 procent i jämförelse med föregående år. Stockholms läns landsting har till och med november för respektive månad, uppfyllt de grundläggande kraven för att ta del av Kömiljarden gällande mottagning och för april och oktober månad för behandling. Intäkter för Kömiljarden prognostiseras fortsatt till 191 miljoner kronor med en budget som uppgår till 200 miljoner kronor.

Periodens samlade skatteintäkter uppgår till 58 750 (56 710) miljoner kronor vilket är en ökning med 3,6 procent i jämförelse med motsvarande period 2013. För 2014 prognostiseras[5] de samlade skatteintäkterna bli 64 091 miljoner kronor vilket är 0,4 procent högre än budget och en ökning med 3,7 procent i jämförelse med utfallet 2013.

Kostnader

Verksamhetens kostnader för perioden uppgår till 70 020 (66 138) miljoner kronor och har ökat med 5,9 procent i jämförelse med motsvarande period 2013. Prognosen för verksamhetens kostnader är 77 704 miljoner kronor, vilket är 6,6 procent högre än 2013 och 1,3 procent högre än årets budget.

Det är framförallt bemanningskostnaderna, vilka svarar för 35,6 procent av verksamhetens kostnader, samt köpt hälso- och sjukvård, 22,0 procent av verksamhetens totala kostnader, som står för de ökade kostnaderna. För perioden uppgår bemanningskostnaderna till 25 095 (23 578) miljoner kronor, en ökning med 6,4 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. För 2014 prognostiseras bemanningskostnaderna öka med 7,0 procent i jämförelse med föregående år och med 1,5 procent i jämförelse med årets budget.

Lönekostnaderna, som utgör den största delen av bemanningskostnaderna uppgår till 16 047 miljoner kronor och har ökat med 5,4 procent i jämförelse med föregående år. Samtidigt har antalet helårsarbeten ökat med 2,1 procent vilket innebär att lönekostnaden per helårsarbete har ökat i snitt med 3,3 procent.

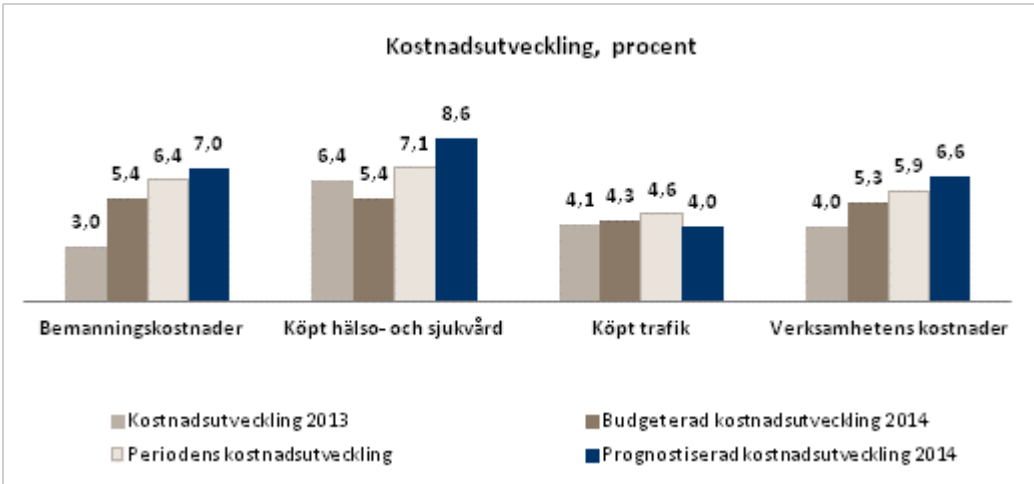
I bemanningskostnaderna ingår kostnader för inhyrd personal. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till 433 miljoner kronor och har ökat med 130 miljoner

[5] Skatteintäktsprognos 4, Sveriges kommuner och landsting, (2014-10-13)

kronor i jämförelse med motsvarande period föregående år. Kostnaden för inhyrd personal uppgår till 1,7 procent av de totala bemanningskostnaderna. Kostnadsmässigt är detta ett begränsat problem. Dock medför inhyrning av personal att kvaliteten kan bli svårare att upprätthålla och att förutsättningarna för långsiktig planering minskar.

Periodens kostnader för köpt hälso- och sjukvård uppgår till 15 407 (14 389) miljoner kronor, en ökning med 7,1 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Den sammantaget viktigaste orsaken till kostnadsutvecklingen är den successiva utökningen av vårdval och därmed fler specialistmottagningar i den öppna vården. Ytterligare en generell orsak till kostnadsökningen är volym- och prisuppräkningar av befintliga avtal. Kostnaderna för köpt hälso- och sjukvård prognostiseras för 2014 öka med 3,0 procent i jämförelse med budget. Det är framförallt inom den externt köpta hälso- och sjukvården som vårdvolymerna har ökat, såväl inom öppenvård som inom slutenvård.

Läkemedelskostnaderna uppgår för perioden till 5 720 (5 570) miljoner kronor, en ökning med 2,7 procent i jämförelse med motsvarande period 2013. På helårsbasis prognostiseras läkemedelkostnaderna vara något lägre än budget. Den kostnadsökningstakt som var påtaglig under perioden maj – september har under oktober - november mattats av.

Kostnaderna för köpt trafik uppgår för perioden till 11 573 (11 059) miljoner kronor, en ökning med 4,6 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. Kostnadsökningen i jämförelse med föregående år beror på helårseffekt av nya avtal, trafikförändringar och prisutveckling. Periodens kostnader har påverkats positivt av lägre indexkostnader, bland annat avseende bränslekostnader som utvecklas långsammare än budgeterat i den rådande konjunkturen. Även slutliga indexjusteringar för 2013 har påverkat kostnaderna positivt.

Prognostiserade kostnader för köpt trafik för året uppgår fortsatt till 12 565 miljoner kronor, en minskning med 0,3 procent i jämförelse med budget.

Avskrivningskostnaderna uppgår för perioden till 3 440 (3 256) miljoner kronor och har ökat med 5,7 procent i jämförelse med motsvarande period föregående år. De prognostiserade avskrivningarna för 2014 uppgår till 3 961 miljoner kronor och är 6,6 procent högre än budget, framförallt beroende på investeringar som tagits i drift i större utsträckning än budgeterat samt ej budgeterade utrangeringar.

Finansnettot, som består av finansiella intäkter och finansiella kostnader uppgår för perioden till -792 miljoner kronor, vilket är 1 835 miljoner kronor bättre än för motsvarande period föregående år. Avvikelsen förklaras främst av att det i föregående år ingår en negativ post av engångskaraktär, RIPS–räntan, med 1 564 miljoner kronor som avser ökade kostnader i samband med att diskonteringsräntan sänktes vid beräkningen av landstingens pensionsskuld.

Det prognostiserade finansnettot för 2014 uppgår till -982 miljoner kronor och avviker positivt med 229 miljoner kronor bättre än budget dels beroende på ett lägre lånebehov, dels på fortsatt låga marknadsräntor

Investeringar

Länets ökande befolkning medför ett ökat investeringsbehov inom både hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Investeringsplanerna för 2014 är omfattande och årets budget uppgår till drygt 16 miljarder kronor.

Utfallet per november uppgår till 12 659 (9 607) miljoner kronor. Upparbetningsgraden jämfört med budget 2014 är 77 (83) procent. Större pågående investeringar är bygget av Nya Karolinska Solna (NKS), upprustning av tunnelbanans Röda linje samt Roslagsbanans utbyggnad.

Årets prognos uppgår till 15 099 miljoner kronor. En ökning jämfört med föregående månad med 257 miljoner kronor. Prognosen är 1 356 miljoner kronor lägre än årets budget på 16 455 miljoner kronor. I årets budget har beaktats fullmäktiges beslut den 18 februari 2014, LS 1401-0037, om Utbyggnad av tunnelbana enligt 2013 års Stockholmsförhandling med 449 miljoner kronor samt fullmäktiges beslut den 6 maj 2014, LS 1401-0061 och LS 1401-0062, om Tilläggsavtal 28 och 33 med 74 miljoner kronor avseende projektavtalet samt tillkommande medicinteknisk utrustning och inredning för NKS.

Investeringar	Utfall	Utfall	Prognos	Budget	Bokslut	Upparbetningsgrad	
Mkr	2014	2013	2014	2014	2013	2014	2013
	jan-nov	jan-nov				%	%
Vård inkl fastigheter (LFS)	2 434	1 722	2 879	3 078	2 085	79	51
NKS	3 257	2 900	3 668	4 194	3 305	78	84
Trafik	6 499	4 559	7 487	8 118	5 355	80	91
Citybanan	336	369	477	477	369	70	86
FUT	0	-	449	449	-	0	-
Övrigt	133	57	139	140	67	95	34
Totala investeringar SLL-koncernen	**12 659**	**9 607**	**15 099**	**16 455**	**11 180**	**77**	**83**

Större avvikelser mellan prognos och budget redovisas inom trafiken, 631 miljoner kronor, NKS, 526 miljoner kronor samt Landstingsfastigheter Stockholm, 199 miljoner kronor. Främsta förklaringen till avvikelser inom trafiken är tidsförskjutning i upphandlingen av fordon samt försening i vissa planprocesser.

Landstingsfastigheters avvikelser är bland annat en följd av samordning med de strategiska fastighetsinvesteringarna samt förseningar till följd av planprocesser.

Byggnationen av NKS ligger i fas enligt tidplan och ersättningen enligt OPS-avtalet följer betalningsplan. Avvikelsen inom NKS förklaras av att avtal för utrustningsprojekten för medicinsk teknik samt informations- och kommunikationsteknik inte kommer att generera så mycket utgifter som planerat. Tilldelningsbeslut har fattats för ett antal utrustningsområden.

Finansiering

Stockholms läns landstings likviditet uppgår per sista november till 1 718 miljoner kronor vilket är 123 miljoner kronor lägre än vid ingången av 2014 och en ökning i jämförelse med föregående månad med 199 miljoner kronor.

Förändringen av likviditeten under innevarande år avser framförallt en ökad finansiering av investeringar med egna likvida medel. En begränsning av likviditeten ingår i plan för den finansiella förvaltningen under de kommande investeringsintensiva åren. Likviditetsprognosen för 2014 visar fortsatt på en likviditet vid årets slut på cirka 1 000 miljoner kronor. Snittlikviditeten för perioden uppgår till 1 149 (3 631) miljoner kronor och är i linje med årsprognos och likviditetsplan.

Landstingets räntebärande skulder per sista november uppgår till 33 530 miljoner kronor vilket är 4 656 miljoner kronor högre än vid ingången av 2014 och 397 miljoner kronor högre än föregående månad. Prognosen för räntebärande skulder uppgår till 33 080 miljoner kronor vid årets utgång. Ökningen under året beror på nyupptagna lån för att finansiera årets investeringar.

Den genomsnittliga upplåningsräntan för landstingets låneportfölj uppgår fortsatt till 2,5 procent en minskning från 2013-12-31 med 0,5 procent.

